

Position paper

Opmerkingen VNG bij het Onderdeel Sport en Bewegen van de begroting VWS

Op 19 november behandelt u het Onderdeel Sport en Bewegen van de begroting van VWS. De VNG vraagt uw aandacht voor het volgende:

1. Btw-vrijstelling en gelegenheid geven tot sport:

Gemeenten zijn content met de overeenkomst met VWS, waardoor het btw-nadeel van sportbedrijven is weggenomen en gemeenten meer tijd krijgen voor het indienen van een compensatie-aanvraag.

2. Sportakkoord en de rol van gemeenten:

Een landelijk dekkend netwerk van lokaal en regionale akkoorden. Geen blauwdruk maar lokaal maatwerk is nodig.

3. Buurtsportcoaches:

Meer buurtsportcoaches zorgen voor meer verbinding, meer betrokkenheid en meer ondersteuning voor vrijwilligers.

1. Btw-vrijstelling en gelegenheid geven tot sport

In het Belastingplan 2019 is een voorstel opgenomen voor de verruiming van de sportvrijstelling in de Wet op de omzetbelasting per 1 januari 2019. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Dit baart veel van de leden van VNG grote zorgen. De Specifieke uitkering (SPUK) als compensatiemodel voor Btw-nadeel dat is ontstaan naar aanleiding van een uitspraak van het Europees Hof (Bridport-arrest), is voor gemeenten een goed instrument. Echter de plafondwerking zou ertoe kunnen leiden dat er geen sprake is van de beoogde een op een compensatie. VNG is blij met de toezegging van de minister van Sport dat hij alsdan met zijn collega van Financiën in contact zal treden, maar dat is geen garantie dat dat ook tot het gewenste resultaat zal leiden. Ditzelfde geldt

voor de vele sportbedrijven die voor gemeenten het lokale sportvastgoed exploiteren. Zij moeten gebruik maken van de compensatieregeling die ook voor sportverenigingen geldt, waardoor overschrijving van die regeling niet valt uit te sluiten. Alsdan zal er sprake van loting zijn wie wel of niet wordt gehonoreerd. Dit kan substantiële gevolgen hebben voor de sport die de rekening hiervan vrijwel zeker gepresenteerd zal krijgen.

Op 6 november j.l. is in overleg met het Ministerie van VWS toegezegd dat de sportbedrijven van gemeenten via de gemeenten een beroep kunnen doen op de SPUK. Op deze manier kunnen de sportbedrijven het btw-nadeel op de exploitatie-uitgaven via de gemeente op de SPUK alsnog compenseren. Tevens is toegezegd dat de termijn voor de aanvraag van de SPUK wordt verlengd van 1 november naar 30 april 2019 en dat de SPUK verder

in overleg met VNG en VSG wordt uitgewerkt. Met deze aanpassingen is de angel uit de discussie gehaald. Het btw-nadeel van de sportbedrijven is weggenomen en gemeenten krijgen meer tijd voor het indienen van de SPUK-aanvraag.

2. Sportakkoord en de rol van gemeenten

Sport en bewegen zijn belangrijk voor deelname aan de samenleving. Dergelijke vormen van vrijetijdsbesteding brengen mensen ontspanning en vergroten de leefbaarheid. Ze hebben bovendien een educatieve en sociale component.

Zo'n twee derde van de mensen die aan sport en bewegen doet, doet dat niet bij de traditionele sportvereniging. Gemeenten investeren daarom steeds meer in een veilige en beweegvriendelijke omgeving waar mensen op het door hen gewenste moment, met wie en waar ze maar willen hun favoriete beweegactiviteit kunnen uitoefenen.

Toch heeft dit ook een keerzijde. Gemeenten investeren van oudsher jaarlijks ca. 1,5 miljard euro in lokaal sportbeleid waarvan het grootste deel naar sportaccommodaties voor "traditionele" sportverenigingen gaat. Steeds meer sportverenigingen hebben het niet gemakkelijk: te weinig technisch kader en vrijwilligers plus teruglopende ledenaantallen brengen zichtbaar problemen met zich mee.

Meedoen aan sport en bewegen is overigens ook niet voor iedereen vanzelfsprekend. Een substantieel deel van onze inwoners is niet of weinig fysiek actief. De reden waarom mensen minder deelnemen aan sport verschilt per persoon. Voor de een zijn bijvoorbeeld financiën een beperking, voor de ander is dat een chronische aandoening of een lichamelijke beperking.

Het Nationaal Sportakkoord is in juni jl. door de VNG ondertekend samen met Vereniging Sport en Gemeenten, NOC*NSF en de minister van VWS. De vijf pijlers van dat akkoord zijn wat de VNG betreft goed gekozen. En ook de keuze om de uitvoering geen blauwdruk te laten zijn, maar met lokale en regionale sportakkoorden te zorgen dat er een landelijk dekkend netwerk van lokaal maatwerk ontstaat, kan op onze instemming rekenen.

Inclusief sporten en bewegen is een relevante doelstelling. Voorts is de specifieke aandacht om van sport- en beweegaanbieders – en dan vooral ook de "traditionele" sportclubs – vitale aanbieders te maken essentieel om te maatschappelijke waarden van sport ook voor de toekomst te borgen.

Gemeenten zien hierbij voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd door te faciliteren, aan te jagen en verschillende sport- en beweegaanbieders met andere sectoren te verbinden. Om dit lokale maatwerk mede mogelijk te maken is ook de betrokkenheid van de andere partners in het Sportakkoord essentieel.

Sport is lokaal lang niet altijd de krachtige partij aan tafel, maar juist vaak versnipperd. Het samen maken van toekomstplannen, waar nodig ondersteund door kwartiermakers en "microbudgetten" door het Sportakkoord mogelijk gemaakt kunnen helpen die plannen succesvol ten uitvoer te brengen.

3. Buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches vormen bij dit alles een essentiële rol. De VNG vroeg namens alle gemeenten om meer buurtsportcoaches. Wij zijn dan ook verheugd dat dit is gelukt. De regeling lijkt te zijn "overschreven", wat die behoefte en noodzaak van meer "handjes en voetjes" ook onderstreept.

VNG ziet de regeling waarbij het Rijk met 20.000 euro per fte zo'n 40 procent voor haar rekening neemt en de gemeenten de rest van de financiën en de benodigde andere voorzieningen organiseert als een voorbeeld hoe overheden met elkaar invulling kunnen geven aan een gezonde en sportieve samenleving waarbij niemand langs de zijlijn hoeft te staan. De buurtsportcoaches zijn niet meer weg te denken van het lokale niveau. Niet in de wijk, niet bij het onderwijs, niet bij de verbinding met zorgaanbieders en zeker niet in relatie tot sportclubs en andere sport- en beweegaanbieders. De VNG vindt de Communities of Practice als een eigentijdse wijze van beleidsverantwoording naast de reguliere monitoring goed gekozen.

November 2018